

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 77/2013-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. februára 2013 prerokoval vyhlásenie JUDr. Š. H., predsedu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, v zastúpení JUDr. J. S., predsedom obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, o odmietnutí sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky S. K. a J. H. pre ich predpojatosť v rozhodovaní vo veci vedenej pod sp. zn. II. ÚS 510/2012 a takto

r o z h o d o l :

Návrh na vyhlásenie predpojatosti sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky S. K. a J. H. o d m i e t a ako podaný zjavne neoprávnenou osobou.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 16. januára 2013 doručené vyhlásenie JUDr. Š. H., predsedu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (*ďalej len „najvyšší súd“*), v zastúpení JUDr. J. S., predsedom obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu (ďalej aj „navrhovateľ“), podľa § 28 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon

o ústavnom súde“) o odmietnutí sudcov ústavného súdu S. K. a J. H. pre ich predpojatosť v rozhodovaní vo veci vedenej pod sp. zn. II. ÚS 510/2012.

Námietku predpojatosti proti sudcovi ústavného súdu S. K. navrhovateľ odôvodnil tým, že menovaný sudca v roku 2003 ako neúspešný kandidát na predsedu najvyššieho súdu napadol voľbu predsedu najvyššieho súdu sťažnosťou na ústavnom súde, o ktorej aj ústavný súd rozhodoval. Sudca S. K. vyjadril svoju predpojatosť vo viacerých veciach súčasného predsedu najvyššieho súdu ako účastníka konania, kde mal tento sudca byť pôvodne členom senátu.

Námietka predpojatosti proti sudcovi ústavného súdu J. H. je odôvodnená tým, že „... zotrúvanie tohto sudcu na Ústavnom súde Slovenskej republiky považujem za protiústavný stav. Naďalej tvrdím, že žiadny sudca nemôže obliecť sudcovský talár, ak bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin – a to bez ohľadu na to, že ev. bolo jeho odsúdenie zahladené. Podmienkou pre výkon funkcie sudcu, a tým viac pre výkon funkcie sudcu ústavného súdu, musí byť nulová tolerancia. Ak to ústavný sudca nechápe, resp. nerešpektuje – zrejme pre výhody plynúce z postavenia sudcu ústavného súdu, dokumentuje tým výraznú absenciu profesnej etiky. Odmietam, aby taký sudca konal a rozhodoval vo veci, v ktorej som účastníkom konania, ktorý nerešpektoval ani výzvu pléna ústavného súdu, aby zvážil svoje zotrúvanie vo funkcii a aby odstúpil, lebo zotrúvaním vo funkcii škodí Ústavnému súdu Slovenskej republiky...

Môj odmietavý postoj a kritika JUDr. J. H. s požiadavkou, aby vyzliekol talár a opustil sudcovské rady, bol viackrát publikovaný v rôznych médiách...

Tieto výroky nepochybne vnímal aj JUDr. J. H., a vytvoril si vo vzťahu ku mne odmietavý postoj. Nemožno vylúčiť, že ten postoj je až nepriateľský, neprajný. Takýto vzťah ho však diskvalifikuje z účasti na predmetnom konaní a rozhodovaní. Preto, ak sám nevyhlási svoju predpojatosť, bude to zrejme prejavom jeho farizejstva a snahy využiť túto príležitosť na revanš.“

Navrhovateľ ďalej uviedol, že „Nie je najmenší dôvod domnievať sa, že uvedení dvaja sudcovia svoj odmietavý postoj k mojej osobe zmenili. Naopak. Je dôvodný predpoklad hraničiaci s istotou, že na svojich negatívnych názoroch a postojoch k mojej

osobe zotrvať, a bez ohľadu na konkrétne skutočnosti a osobitosti tohto prípadu, budú hlasovať v môj neprospech.“.

Navrhovateľ zároveň požiadal ústavný súd o vylúčenie oboch sudcov z konania a rozhodovania v predmetnej veci.

Namietaní sudcovia ústavného súdu vyjadreniami z 24. januára 2013 označili námietky svojej predpojatosti za nedôvodné, poukázali tiež na to, že predseda najvyššieho súdu ako fyzická osoba nie je ani účastníkom predmetného konania, a vyhlásili, že v predmetnej veci sa necítia byť predpojatí.

II.

1. Podľa § 27 ods. 1 zákona o ústavnom súde sudca je vylúčený z výkonu sudcovskej funkcie v konaní vo veci, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, k účastníkom konania alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nepredpojatosti.

Podľa § 28 ods. 1 zákona o ústavnom súde účastník konania môže vyhlásiť, že niektorého zo sudcov odmieta pre jeho predpojatosť. Ak dôvody, ktoré vedú k vyhláseniu o odmietnutí sudcu pre jeho predpojatosť, vznikli do začiatku ústneho pojednávania, môže ju účastník konania vyhlásiť najneskôr na začiatku ústneho pojednávania. Ak dôvody, ktoré vedú k vyhláseniu o odmietnutí sudcu pre jeho predpojatosť, vznikli v priebehu prvého ústneho pojednávania, môže ju účastník konania vyhlásiť bez zbytočného odkladu. Na neskoršie vyhlásenie o odmietnutí sudcu pre predpojatosť sa neprihliada a ústavný súd už o ňom nerozhoduje.

Podľa § 28 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak ide o rozhodovanie v senáte ústavného súdu, o vylúčení sudcu pre predpojatosť rozhodne iný senát; odmietnutý člen senátu nehlasuje. Pri rovnosti hlasov rozhoduje hlas predsedajúceho.

Vec bola v súlade s rozvrhom práce ústavného súdu na obdobie od 29. februára 2012 do 28. februára 2013 pridelená na prerokovanie a rozhodnutie tretiemu senátu ústavného súdu, keďže námietky smerujú voči sudcom druhého senátu.

2. Konanie vedené ústavným súdom pod sp. zn. II. ÚS 510/2012 sa týka sťažnosti spoločnosti R., s. r. o., B., ktorou namieta porušenie čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaniach vedených Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 21 Cb 101/2011, Krajským súdom v Prešove pod sp. zn. 5 Cob 26/2011 a najvyšším súdom pod sp. zn. 4 M Obdo 4/2012.

Sťažnosť bola uznesením ústavného súdu č. k. II. ÚS 510/2012-15 z 3. decembra 2012 v rozsahu týkajúcom sa najvyššieho súdu prijatá na ďalšie konanie.

3. Zo všeobecných ustanovení upravujúcich konanie pred ústavným súdom vyplýva, že účastníkmi konania sú navrhovateľ a prípadne ten, proti komu návrh smeruje, ako aj osoby, o ktorých to ustanovuje tento zákon (§ 21 ods. 1 zákona o ústavnom súde); ak je účastníkom konania súd, zastupuje senát jeho predseda (§ 21 ods. 4 zákona o ústavnom súde).

Konanie o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb podrobne upravujú ustanovenia § 49 až § 56 zákona ústavnom súde.

Podľa § 51 zákona o ústavnom súde účastníci konania sú sťažovateľ a ten, proti komu sťažnosť smeruje.

4. V danom prípade je zrejmé, že jedným z účastníkov konania pred ústavným súdom je najvyšší súd. Vyhlásenie o predpojatosti obidvoch sudcov ústavného súdu je podané predsedom najvyššieho súdu JUDr. Š. H., v zastúpení JUDr. J. S., predsedom obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu. Ani jeden z týchto funkcionárov najvyššieho súdu nie je účastníkom predmetného konania pred ústavným súdom.

5. Skutočnosť, že ide o podanie JUDr. Š. H., predsedu najvyššieho súdu, vyplýva z toho, že je ako navrhovateľ v závere podania označený (bez podpisu), ďalej z jeho obsahu, ktorý je, pokiaľ ide o dôvody, identický s viacerými predchádzajúcimi námietkami predpojatosti proti tým istým sudcom ústavného súdu, ktoré v minulosti ústavnému súdu

JUDr. Š. H. podal (napr. sp. zn. III. ÚS 304/2012, III. ÚS 326/2012, III. ÚS 567/2012, III. ÚS 606/2012), ale tiež zo samotnej dikcie jednotlivých námietok, ktoré sú formulované v 1. osobe jednotného čísla (napr. „... ku mne odmietavý postoj...“, „... moje odmietnutie...“, či „... odmietavý postoj k mojej osobe...“).

6. Ústavný súd už v rovnakých súvislostiach viackrát zaujal stanovisko, že nemôžu obstať námietky predpojatosti vznesené predsedom najvyššieho súdu, ktoré sa týkajú výlučne vzťahu namietaných sudcov ústavného súdu k osobe predsedu najvyššieho súdu, pretože predseda najvyššieho súdu nie je účastníkom pôvodného pred ústavným súdom napadnutého konania, nebol ani členom senátu, ktorý v danom konaní rozhodoval, a nepoukázal na také skutočnosti, ktoré potenciálne mohli nejakým spôsobom súvisieť s predpojatosťou sudcov ústavného súdu vo veci ústavného prieskumu postupu najvyššieho súdu. V takýchto prípadoch ústavný súd nepripustil námietky predpojatosti podobného charakteru (napr. I. ÚS 223/2012, III. ÚS 30/2012, III. ÚS 560/2011, III. ÚS 501/2011, III. ÚS 567/2012).

7. V danom prípade boli navyše námietky predpojatosti sudcov ústavného súdu podané v zastúpení JUDr. J. S., predsedom obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu.

Podľa § 39 ods. 2 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) môže predseda súdu poveriť ktoréhokoľvek sudcu príslušného súdu vykonávaním niektorých úkonov patriacich do pôsobnosti predsedu súdu.

Podľa § 43 ods. 2 zákona o súdoch sa na predsedu najvyššieho súdu nevzťahuje okrem iného ani § 39 ods. 2 tohto zákona.

Z citovaných ustanovení zákona o súdoch nepochybne vyplýva, že JUDr. J. S., sudca a predseda obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu (ktorý jediný je pod posudzovaným podaním podpísaný), nie je oprávnený robiť navonok úkony najvyššieho súdu ako účastníka konania pred ústavným súdom.

Na druhej strane, ak by sa mali námietky posúdiť ako podanie predsedu najvyššieho súdu (pozri bod 5), v zastúpení predsedom obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu, platia už uvedené závery, že zastúpený ani zástupca nie sú účastníkmi predmetného konania pred ústavným súdom (pozri bod 4 a 6).

Ako obiter dictum ústavný súd dodáva, že ide o opakované podávanie námietok, ktoré sú po formálnej a obsahovej stránke v podstate identické, a dôvody ich odmietnutia ústavným súdom vychádzajú ani nie z výkladu, ale priamo z aplikácie jednoduchého práva obsiahnutého v texte príslušných zákonov. V takýchto prípadoch prichádza do úvahy postup ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 poslednej vety zákona o ústavnom súde.

Z dôvodov uvedených v bodoch 3 až 7 ústavný súd návrh navrhovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podaný zjavne neoprávnenou osobou.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. februára 2013